

PASAPORT KANUNU¹

Kanun Numarası : 5682

Kabul Tarihi : 15/7/1950

Yayımlandığı Resmî Gazete: Tarih: 24/7/1950 Sayı: 7564

Yayımlandığı Düstur : Tertip: 3 Cilt: 31 Sayfa: 2243

Giriş - çıkış kapıları

Madde 1 – (Değişik: 19/6/1984 - KHK 240; Aynen kabul: 7/11/1984 - 3073/1 md.)

Türk vatandaşları ve yabancılar Cumhurbaşkanınca tayin olunan yolcu giriş - çıkış kapılarından Türkiye'ye girip çıkabilirler.²

Gümrük kapılarının açılışında İçişleri Bakanlığının görüşü alınır.

Pasaport veya pasaport yerine geçerli vesika zorunluğu:

Madde 2 – (Değişik: 19/6/1984 - KHK 240; Aynen kabul: 7/11/1984 - 3073/2 md.)

Türk vatandaşları ile yabancılar Türkiye'ye girebilmek ve Türkiye'den çıkabilmek için yolcu giriş - çıkış kapılarındaki polis makamlarına usulüne uygun ve muteber pasaport veya pasaport yerine geçerli bir vesika ibraz etmeye mecburdurlar.

Gümrük ve diğer işlemlerin yapılabilmesi için polis makamlarınca giriş veya çıkış işlemlerinin bitirilmesi şarttır.

Kanunlar ve milletlerarası anlaşmalarla tespit edilenlerden başka, Türk vatandaşları ile yabancılar için, ne gibi belgelerin pasaport yerine geçerli kabul edilebileceği hususunda İçişleri ve Dışişleri bakanlıkları müştereken karar almaya yetkilidirler.

Pasaport veya vesikasız gelen Türk vatandaşları:

Madde 3 – Pasaportsuz veya vesikasız, usulüne uygun veya muteber olmıyan pasaport veya vesikalarla Türkiye sınırlarına gelerek Türk vatandaşlığını iddia edenler:

A) Türkiye Cumhuriyeti nüfus hüviyet cüzdanlarını veya hüviyet varakalarını ibraz ettikleri ve bunların kendilerine ait bulunduğu tahakkuk eylediği takdirde;

¹ (a) Bu Kanun hükümleri, 6/6/1985 tarih ve 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanununun 12 nci maddesi gereğince anılan Kanunun uygulandığı yerlerde uygulanmaz.

(b) Bu Kanunun harçlarla ilgili hükümleri, 25/2/1952 tarih ve 5887 sayılı Kanunun 126 ncı maddesiyle yürürlükten kaldırılmış ve bu Kanun kapsamı içinde yer alan harçlar 17/7/1964 tarih ve 492 sayılı Kanunla düzenlenmiştir.

² 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nin 23 üncü maddesiyle, bu fıkra da yer alan "İçişleri Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca" ibaresi "Cumhurbaşkanınca" şeklinde değiştirilmiştir.

B) Nüfus hüviyet varakasından başka vesika veya delil gösterenler ise, bu vesika veya delillerin kıymeti polisçe takdir edilerek Türk vatandaşı olduklarına kanaat getirilmesi halinde Türkiye'ye kabul olunurlar.

Yukardaki (B) fıkrasında bahis mevzuu kimseler vatandaşlıkları en seri vasıta ile usulü veçhile sabit oluncaya kadar icabederse en yakın idare merkezine gönderilerek mahalli mülkiye amirinin göstereceği yerde oturtulabilirler.

Türk vatandaşlığı sabit olmıyanlar geri çevrilirler.

Pasaportsuz veya vesikasız gelen yabancılar:

Madde 4 – (Mülga: 4/4/2013-6458/124 md.)

Giriş vizesi mecburiyeti:

Madde 5 – (Mülga birinci fıkra: 4/4/2013-6458/124 md.)

(Mülga ikinci fıkra: 4/4/2013-6458/124 md.)

Türk vatandaşları Türkiye'ye gelmek için vize almak mecburiyetine tabi değildirler.

Vize muafiyeti:

Madde 6 – (Mülga: 4/4/2013-6458/124 md.)

Çıkış vizesi:

Madde 7 – (Mülga: 4/4/2013-6458/124 md.)

Türkiye'ye girmeleri memnu kimseler:

Madde 8 – (Mülga: 4/4/2013-6458/124 md.)

Mukabelei bilmisil:

Madde 9 – (Mülga: 4/4/2013-6458/124 md.)

İstisnai pasaport ve vize kolaylıkları:

Madde 10 – (Mülga: 4/4/2013-6458/124 md.)

Harbde ve fevkalade hallerde istisnai tedbirler:

Madde 11 – (Mülga: 4/4/2013-6458/124 md.)

Pasaportların ve vesikaların nevileri, harçları ve bunları vermeye yetkili makamlar:

Madde 12 – Türkiye Cumhuriyeti namına verilecek pasaport ve bunların yerini tutmaya mahsus vesikalar şunlardır:

A) Pasaportlar:

- I - Diplomatik pasaportlar;
- II- Hususi damgalı pasaportlar;
- III - Hizmet damgalı pasaportlar;
- IV - Umuma mahsus pasaportlar (Münferit veya müşterek olur);
- V - Yabancılar mahsus pasaportlar.

B) (Değişik: 19/6/1984 - KHK 240; Aynen kabul: 7/11/1984 - 3073/3 md.) Pasaport yerine geçerli vesikalar:

- I. Pasavanlar, idari mektuplar ve hudut geçiş belgeleri,
- II. Gemiadamı cüzdanları, demiryolu ve hava ulaşım araçları memur ve mürettebatına verilen vesikalar,
- III. Seyahat belgesi ve benzeri belgeler.

Diplomatik pasaportlar:³⁴

Madde 13 – Diplomatik pasaportlar, Dışişleri Bakanlığı ile yabancı memleketlerde Türkiye Cumhuriyeti Büyük Elçilik ve elçilikleri tarafından verilir.

Diplomatik pasaportlar, muvakkat görev veya seyahat için gidenlere görevlerinin veya seyahatlerinin mahiyetine göre, bir seyahate mahsus olmak üzere veya azami iki sene için, daimi görevle gidenlere de Dışişleri Bakanlığınca tespit edilecek sürede geçerli olmak üzere verilir.

(Değişik: 28/5/1988 - 3463/1 md.) Diplomatik pasaportlar; Türkiye Büyük Millet Meclisi Üyelerine, Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlara, Anayasa Mahkemesi Başkan ve üyeleri ile Yargıtay, Danıştay, Askeri Yargıtay, Askeri Yüksek İdare Mahkemesi, Uyuşmazlık Mahkemesi, Sayıştay, Genel Kurmay birinci ve ikinci başkanlarına, Cumhuriyet Başsavcısına, orgenerallere, oramirallere, eski cumhurbaşkanlarına, yasama meclisleri eski başkanlarına, eski başbakanlar, eski cumhurbaşkanı yardımcıları ve eski bakanlara, Türkiye Büyük Millet Meclisi eski üyelerine, (...) ⁵ Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Genel Sekreterine, Bakan yardımcılığı ile Diyanet İşleri Başkanına, Valilere, Büyükşehir Belediye başkanlarına, Büyükelçi unvanını almış olanlar ile Dışişleri Bakanlığı meslek mensuplarına, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanına, Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanına ve bu Başkanlığın yurtdışındaki Program Koordinasyon Ofisi sorumlusuna,

³ 23/7/2010 tarihli ve 6009 sayılı Kanunun 58 inci maddesiyle, bu maddenin ikinci fıkrasında yer alan “azami dört sene için muteber olmak üzere verilir icabında aynı müddetler için üç defa temdit olunur.” ibaresi “Dışişleri Bakanlığınca tespit edilecek sürede geçerli olmak üzere verilir.” şeklinde; aynı maddenin üçüncü fıkrasında yer alan “Büyükelçilik unvanı taşıyan Başbakan başmüşavirleri ile Başbakan dışişleri danışmanlarına,” ibaresi “Büyükelçi unvanını almış olanlar ile” şeklinde değiştirilmiştir.

⁴ 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Kanunun 75 inci maddesiyle, bu maddede yer alan “Anayasa Mahkemesi,” ibaresi “Anayasa Mahkemesi Başkan ve üyeleri ile” olarak değiştirilmiştir.

⁵ 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK’nin 23 üncü maddesiyle, bu fıkra da yer alan “Türkiye Büyük Millet Meclisi Üyesi olmayan bakanlara” ibaresi “Cumhurbaşkanı yardımcılığı ve bakanlara” şeklinde değiştirilmiş, “eski başbakanlar” ibaresinden sonra gelmek üzere “, eski cumhurbaşkanı yardımcılığı” ibaresi eklenmiş, “Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterine,” ibaresi madde metninden çıkarılmış, “Başbakanlık ve bakanlık müsteşarları” ibaresi “Bakan yardımcılığı” şeklinde değiştirilmiş ve “Genel Sekreterliği üst düzey görevlilerinden resmi bir görevle gönderilenlere” ibaresi “üst düzey görevlilerine” şeklinde değiştirilmiştir.

Cumhurbaşkanlığı üst düzey görevlilerine, Türkiye Cumhuriyeti dış temsilcilikleri nezdinde memur edilen müşavirlere, ataşelere ve muavinlerine, din hizmetleri koordinatörlerine, Hükümet adına milletlerarası resmi müzakereler yapılması, mukavelenameler akdi için veya milletlerarası toplantılarla kongre ve konferanslara katılmak üzere gönderilenlere ve yabancı devletler veya milletlerarası teşekküller nezdinde daimi veya geçici görev yapmak üzere gönderilenlere, siyasi kuryelere verilir.⁵⁶⁷⁸⁹¹⁰¹¹

(Değişik: 25/2/1981 - 2418/1 md.) Diplomatik pasaport alabilecek durumda bulunan veya alan kimselerin sıfat veya vazifeleri devam ettiği müddetçe, eşlerine dahi diplomatik pasaport verilmesi veya bunların eşlerinin pasaportlarının refakat hanesine kayıt edilmesi mümkündür.

(Değişik beşinci fıkra: 23/7/2010-6009/58 md.) Diplomatik pasaport alan kimselerin sıfat ve vazifeleri devam ettiği müddetçe, ergin olmayan veya ergin olsalar dahi yanlarında yaşayıp evli bulunmayan ve iş sahibi olmayan öğrenimi devam eden çocuklarına 25 yaşının ikmaline kadar, yine ergin olsalar dahi yanlarında yaşayıp evli bulunmayan ve iş sahibi olmayan aynı zamanda bedensel, zihinsel veya ruhsal engellerinden en az biri nedeniyle sürekli bakıma muhtaç durumda olduğu resmi sağlık kurumlarının düzenlediği sağlık kurulu raporu ile belgelenen çocuklarına da hak sahibi kişinin pasaportu ile aynı süre geçerli diplomatik pasaport verilir.¹²

Diplomatik pasaportların, sahiplerinin veya varsa refakat hanesinde kayıtlı bulunanların birer kıta fotoğrafisini ihtiva eylemeleri lazımdır.

Diplomatik pasaportlar hiçbir harç veya resme tabi değildir.

Hususi pasaportlar

Madde 14 — (Değişik:RG-25/6/1958-7154/1 md.)

A) (Değişik:28/5/1988-3463/2 md.) Hususî damgalı pasaportlar;

⁶ 24/3/2010 tarihli ve 5978 sayılı Kanunun 30 uncu maddesiyle, bu fıkra “Dışişleri Bakanlığı meslek mensuplarına,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanına,” ibaresi eklenmiştir.

⁷ 24/10/2011 tarihli ve 656 sayılı KHK’nın 20 nci maddesiyle bu fıkra “Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanına,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanına ve bu Başkanlığın yurtdışındaki Program Koordinasyon Ofisi sorumlusuna,” ibaresi eklenmiştir.

⁸ 1/12/2011 tarihli ve 6253 sayılı Kanunun 41 inci maddesiyle, bu fıkra “Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterine,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Genel Sekreterine,” ibaresi eklenmiştir.

⁹ 12/11/2012 tarihli ve 6360 sayılı Kanunun 31 inci maddesiyle, bu fıkra “Diyanet İşleri Başkanına,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Valilere, Büyükşehir Belediye başkanlarına,” ibaresi eklenmiştir.

¹⁰ 10/9/2014 tarihli ve 6552 sayılı Kanunun 85 inci maddesiyle, bu fıkra “ataşelere ve muavinlerine,” ibaresinden sonra gelmek üzere “din hizmetleri koordinatörlerine,” ibaresi eklenmiştir.

¹¹ 21/3/2018 tarihli ve 7103 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle, bu fıkra “dışişleri eski bakanlarına,” ibaresi “eski bakanlara, Türkiye Büyük Millet Meclisi eski üyelerine,” şeklinde değiştirilmiştir.

¹² 25/4/2013 tarihli ve 6462 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle, bu fıkra “özürlülerinden” ibaresi “engellerinden” şeklinde değiştirilmiştir.

(Değişik paragraf:22/8/1989-378 KHK/1 md.) (...) ¹³ birinci, ikinci ve üçüncü derece kadrolarda bulunan veya bu kadrolar karşılık gösterilmek veya T . C . Emekli Sandığı ile ilgilendirilip emekli kesenekleri bu derecelerden kesilmek suretiyle Sözleşmeli olarak çalıştırılan Devlet memurları ve diğer kamu görevlileri , vakıf yükseköğretim kurumlarında görev yapanlardan en az 15 yıl mesleki kıdemi olan öğretim üyeleri ile birinci derece kadro ile emekliliğe hak kazanmış olan belediye başkanlarına; diplomatik pasaport verilmesini gerektiren vazifelerden başka herhangi bir resmi vazife ile veya kendi hesaplarına yabancı ülkelere gittikleri zaman verilir. **(Ek cümle:19/10/2005-5411/168 md.)** Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu ve Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu Kurulu üyeleri ile vakıf yükseköğretim kurumlarında görev yapan öğretim üyeleri için, T.C. Emekli Sandığı ile ilgilendirilme ve emekli keseneklerinin bu derecelerden kesilmesi şartı aranmaz. ¹⁴¹⁵

Bunlardan emeklilik veya çekilme sebepleri ile vazifelerinden ayrılmış olanlara da bu nevi pasaport verilir.

(Değişik paragraf:3/3/1993-3868/1 md.) (...) ¹⁶ , il ve ilçe belediye başkanlarına, görevleri süresince hususi damgalı pasaport verilir.

(Ek paragraf:17/10/2019-7188/1 md.) Baro levhasına yazılı olan ve en az on beş yıl kıdemi bulunan avukatlara, haklarında 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun İkinci Kitap Dördüncü Kısım Dördüncü, Beşinci, Altıncı ve Yedinci Bölümünde tanımlanan suçlar ile 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlardan dolayı soruşturma veya kovuşturma bulunmaması kaydıyla hususi damgalı pasaport verilebilir. Buna ilişkin usul ve esaslar, Dışişleri Bakanlığı ile Adalet Bakanlığının olumlu görüşü alınarak İçişleri Bakanlığınca yürürlüğe konulan yönetmelikle belirlenir.

Hususî damgalı pasaport alabilecek durumda bulunanların eşlerine de aynı nevi pasaport verilir. Hususî damgalı pasaport almaya hakkı bulunduğu sırada vefat edenlerin dul eşlerine başkası ile evlenmemiş ise aynı neviden pasaport verilmesi mümkündür.

(Değişik paragraf:23/7/2010-6009/58 md.) Hususi damgalı pasaport alabilecek durumda bulunanların ergin olmayan veya ergin olsalar dahi yanlarında yaşayıp evli bulunmayan ve iş sahibi olmayan öğrenimi devam eden çocuklarına 25 yaşının ikmaline kadar, yine ergin olsalar dahi yanlarında yaşayıp evli bulunmayan ve iş sahibi olmayan, aynı zamanda bedensel, zihinsel veya ruhsal engellerinden en az biri nedeniyle sürekli bakıma

¹³ 21/3/2018 tarihli ve 7103 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle bu paragrafta yer alan “Türkiye Büyük Millet Meclisi eski üyeleri, eski bakanlar ile” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

¹⁴ 10/9/2014 tarihli ve 6552 sayılı Kanunun 86 ncı maddesiyle bu paragrafta yer alan “kamu görevlilerine” ibaresi “kamu görevlileri ile birinci derece kadro ile emekliliğe hak kazanmış olan belediye başkanlarına” şeklinde değiştirilmiştir.

¹⁵ 15/4/2020 tarihli ve 7243 sayılı Kanunun 22 nci maddesiyle bu paragrafta yer alan “diğer kamu görevlileri” ibaresinden sonra gelmek üzere “, vakıf yükseköğretim kurumlarında görev yapanlardan en az 15 yıl mesleki kıdemi olan öğretim üyeleri” ibaresi, “Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu Kurulu üyeleri” ibaresinden sonra gelmek üzere “ile vakıf yükseköğretim kurumlarında görev yapan öğretim üyeleri” ibaresi eklenmiştir.

¹⁶ 12/11/2012 tarihli ve 6360 sayılı Kanunun 31 inci maddesiyle, bu fıkrada yer alan “Büyükşehir” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

muhtaç durumda olduğu resmi sağlık kurumlarının düzenlediği sağlık kurulu raporu ile belgelenen çocuklarına da hususi damgalı pasaport verilir.¹⁷

(Ek paragraf:15/7/2016-6728/7 md.) Yıllık ortalama ihracat değerlerine göre yapılan sınıflandırmada; son üç yılda yıllık ortalama ihracat tutarı Cumhurbaşkanının belirleyeceği değerin üzerinde olan firma yetkililerine, Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinde belirtilen süreler geçmiş olsa bile; kasten işlenen bir suçtan dolayı bir yıl veya daha fazla süreyle hapis cezasına ya da affa uğramış olsa bile; Devletin güvenliğine karşı suçlar, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, zimmet, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama veya kaçakçılık suçlarından mahkûm olmamaları kaydıyla, Cumhurbaşkanınca belirlenen esaslara göre dört yıl süreyle hususi damgalı pasaport verilebilir.¹⁸¹⁹

B) (Değişik:RG-25/2/1981-2418/2 md.) Hizmet Damgalı Pasaportlar:

Bu Kanun gereğince kendilerine diplomatik veya hususi damgalı pasaport verilmesi mümkün olmayan kimselere, Hükümetçe, hususi idarelerce veya belediyelerce resmi vazife ile dış memleketlerde vazifeye alındıklarında verilir.

Türkiye Cumhuriyetinin üyesi bulunduğu milletlerarası kuruluşlarda memur statüsünde çalışanlar ile Türk Hava Kurumu ve Türkiye Kızılay Cemiyetince görevlendirilenlere de aynı nevi pasaport verilir.

(Değişik paragraf:23/7/2010-6009/58 md.) Hizmet damgalı pasaport alanların eşlerine, ergin olmayan veya ergin olsalar dahi yanlarında yaşayıp evli bulunmayan ve iş sahibi olmayan öğrenimi devam eden çocuklarına 25 yaşının ikmaline kadar, yine ergin olsalar dahi yanlarında yaşayıp evli bulunmayan ve iş sahibi olmayan aynı zamanda bedensel, zihinsel veya ruhsal engellerinden en az biri nedeniyle sürekli bakıma muhtaç durumda olduğu resmi sağlık kurumlarının düzenlediği sağlık kurulu raporu ile belgelenen çocuklarına da hak sahibi kişinin pasaportu ile aynı süre geçerli hizmet damgalı pasaport verilir.¹⁷

C) (Değişik:RG-7/11/1984-3073/4 md.) Hususi ve Hizmet Damgalı Pasaportlar

Talep edenin mensup bulunduğu makamın yetkili amirinin başvurusu üzerine İçişleri Bakanlığınca verilir. Bu nev'i pasaportlar aynı şart dahilinde İçişleri Bakanlığının muvafakati ve Dışişleri Bakanlığının vereceği talimat üzerine, Türkiye Cumhuriyeti büyükelçilik ve elçiliklerince de verilebilir. Yukarıdaki «A» ve «B» bendlerinde yazılı eşlere ve çocuklara hususi veya hizmet damgalı pasaport verilmesi veya çocukların refakat hanesine kaydı için de aynı yazılı başvuruya lüzum vardır. Emeklilik veya çekilme sebepleri ile vazifelerinden

¹⁷ 25/4/2013 tarihli ve 6462 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle bu paragraflarda yer alan “özürlerinden” ibareleri “engellerinden” şeklinde değiştirilmiştir.

¹⁸ 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 23 üncü maddesiyle bu paragrafta yer alan “Bakanlar Kurulunun” ibaresi “Cumhurbaşkanının” şeklinde, “Bakanlar Kurulunca” ibaresi “Cumhurbaşkanınca” şeklinde değiştirilmiştir.

¹⁹ 6/12/2019 tarihli ve 7196 sayılı Kanunun 12 nci maddesiyle bu paragrafta yer alan “iki” ibaresi “dört” şeklinde değiştirilmiştir.

ayrılmış olanların hususi damgalı pasaport alabilmeleri için durumlarını gösteren belgelerle, doğrudan İçişleri Bakanlığına müracaat etmeleri lazımdır.

(Değişik paragraf:28/5/1988-3463/2 md.) (Değişik birinci cümle:23/7/2010-6009/58 md.) Hususi damgalı pasaportlar altı aydan az olmamak kaydıyla İçişleri Bakanlığınca belirlenecek sürelerde; hizmet damgalı pasaportlar altı aydan az olmamak kaydıyla pasaport sahibinin görevinin müddetine göre İçişleri Bakanlığınca tespit edilecek süre için geçerli olmak üzere tanzim edilir. Bu pasaportlardan süresi bitenlerin, bu bendin birinci fıkrasında yazılı başvuru, İçişleri Bakanlığının muvafakati ve Dışişleri Bakanlığının vereceği talimat üzerine Türkiye Cumhuriyeti büyükelçilik ve elçiliklerince de aynı müddetler için beşer defa uzatılması mümkündür.

Bu pasaportların sahiplerinin ve varsa refakat hanesine kayıtlı bulunanların birer fotoğraflarının pasaportlarına yapıştırılması lazımdır.

Umuma mahsus pasaportlar:

Madde 15 – (Değişik: 19/6/1984 - KHK 240; Aynen kabul: 7/11/1984 - 3073/5 md.)

Türk vatandaşlarının umuma mahsus münferit ve umuma mahsus müşterek pasaportları yurt içinde İçişleri Bakanlığınca veya İçişleri Bakanının vereceği yetkiye göre valiliklerce, yabancı memleketlerde Türkiye Cumhuriyeti konsoloslukları tarafından verilir.

Pasaport sahibi talep ettiği takdirde reşit olmayan kız ve erkek çocukları pasaportun refakat hanesine kaydolunur.

Refakat hanesine yazılı olanlar adına pasaport verilmiş bulunan kimselerin beraberinde bulunmadıkça o pasaportla seyahat edemezler.

(Değişik dördüncü fıkra: 23/7/2010-6009/58 md.) Umuma mahsus münferit pasaportlar Kanunda yazılı istisnalar saklı kalmak ve altı aydan az olmamak kaydıyla İçişleri Bakanlığınca belirlenecek sürelerde geçerli olmak üzere düzenlenir.

(Beşinci fıkra mülga: 3/3/1993 - 3868/2 md.)

Askerlik hizmetini yapmak üzere memlekete celp edilenlerle, yabancı memleketlerde yoksul kalmış oldukları sabit olan Türk vatandaşlarının pasaportları Türkiye'ye dönüşlerini teminen bir ay süre ile uzatılır. Pasaportu olmayanlara bir ay süreli seyahat belgesi verilir.

Umuma mahsus müşterek pasaportlar:

Madde 16 – (Değişik birinci fıkra: 19/6/1984 - KHK 240; Aynen kabul: 7/11/1984-3073/6 md.) Toplu bir halde yolculuk etmek isteyen ve en az 5 kişilik bir kabile teşkil eden Türk vatandaşlarına istedikleri takdirde umuma mahsus müşterek pasaport verilir.

(Değişik: 19/6/1984 - KHK 240; Aynen kabul: 7/11/1984 - 3073/6 md.) Bu pasaportlar verildiği tarihten itibaren 3 ay, 6 ay ve 1 yıl muteber olmak üzere düzenlenir.

Bu pasaportlar umuma mahsus münferit pasaportlar gibi, kabileyi teşkil edenlerin fotoğraflarını havi bir listenin ilavesi suretiyle tanzim olunur.

Bu pasaportla seyahat halinde kabileden ayrılanlar ayrıca pasaport almaya

mecburdurlar.

(Harca ilişkin hükümler mülga: 25/2/1952 - 5887/126 - e md.)

Seyahatleri Türkiye için kültürel, ticari veya sosyal bir menfaat temin edecek mahiyette bulunduğu sabit olanlarla Milli Eğitim Bakanlığının müsaadesiyle ilmi tetkiklerde bulunmak veya yabancı memleketlerde yapılacak spor teması ve müsabakalarına iştirak etmek üzere kafiye halinde gezi yapacak öğretmen, öğrenci ve sporculara verilecek pasaportlar hiçbir harca tabi değildir.

Umuma mahsus pasaportların alınması için şartlar:

Madde 17 – A) (Değişik birinci fıkra: 19/6/1984 - KHK 240; Aynen kabul: 7/11/1984 - 3073/7 md.) (Değişik birinci paragraf: 3/10/2016-KHK-676/10 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7070/10 md.) Umuma mahsus pasaport almak isteyenlerin başvuru yerleri ve istenecek belgeler İçişleri Bakanlığınca tespit edilir.

Yabancı memleketlerde kayıtlı bulundukları konsolosluga müracaat edenlere konsolosluk kütüğündeki kayıtları esas tutularak pasaport verilir. Başka bir konsolosluga müracaat edenlerin tabiiyet ilmi haberi veya eski pasaportlarından başka nüfus tezkerelerini de ibraz etmemeleri takdirinde bu konsolosluk pasaportunun itasını gerekli göreceği tahkikatın icrasına talik edebilir.

B) (Mülga: 3/3/1993 - 3868/2 md.)

Reşit olmıyanlar ve mahcurlar:

C) Reşit olmıyanların ve mahcurların yalnız seyahat etmek üzere pasaport alabilmeleri için kanuni mümessillerinin muvafakatlerini havi resmi bir makamdan tasdikli vesika ibraz eylemeleri lazımdır

D) (Mülga: 19/6/1984 - KHK 240; Aynen kabul: 7/11/1984 - 3073/7 md.)

E) **(Ek:6/12/2019-7196/69 md.)** Yabancı ülke adli veya idari makamlarınca verilen velayet ya da vesayet kararları, kararın verildiği ülkelerde bulunan Türkiye Cumhuriyeti dış temsilciliklerindeki pasaport başvurularında kabul edilebilir.

"Yabancılar mahsus" damgalı pasaportlar:

Madde 18 – Tabiiyetsiz bulunan veya tabiiyet durumlarının muntazam bulunmaması hasebiyle ikamet ve seyahatleri bakımından fiilen tabiiyetsizlere tatbik edilen muamelelere tabi tutulmasında İçişleri Bakanlığınca zaruret görülen kimselere icabında mezkûr Bakanlığın alacağı kararla "yabancılar mahsus" damgasını taşıyan ve Türk vatandaşlığını iktisap bakımından her hangi bir manayı veya hamili lehine her hangi bir hak iktisabını tazammun etmiyen bir pasaport verilir.

Bu pasaport iki nevidir:

A) Türkiye'ye yalnız bir giriş veya Türkiye'den yalnız bir çıkış için muteber olan pasaportlar

Giriş için verildiği takdirde Türkiye'ye girişin vukuu; Türkiye'den çıkış için verildiği

takdirde de üzerindeki şerhte tasrih edilen memlekete vusul üzerine muteberliği nihayet bulacak olan bu pasaportların sahipleri tarafından itası tarihinden itibaren bir ay içinde bulunduğu memleketi terketmek suretiyle kullanılması şarttır. Aksi takdirde yenilenmesi gerekir.

B) (Değişik birinci fıkra: 19/6/1984 - KHK 240; Aynen kabul: 7/11/1984 - 3073/8 md.) (Değişik birinci paragraf: 23/7/2010-6009/58 md.) Bir gidiş ve geliş için verilen pasaportlar üç aydan az olmamak kaydıyla İçişleri Bakanlığının takdirine göre belirlenecek süreyle geçerli olmak üzere tanzim edilir.

Her iki neviden pasaportlar, İçişleri Bakanlığı ve yabancı memleketlerde, İçişleri Bakanlığının talebi veya tasvibi üzerine Dışişleri Bakanlığınca verilecek talimata istinaden, Türkiye Cumhuriyeti konsolosluk makamları tarafından verilir.

Yukardaki (A) fıkrasında yazılı neviden pasaportların yürürlüğünü kaybetmesi tarihinden itibaren iki ay geçmiş ise bunların yenilenmesi işlemi İçişleri Bakanlığının kararına bağlıdır.

Pasaport sahibinin tabiiyet bakımından aynı durumda bulunup reşit olmıyan ve iş sahibi bulunmıyan kız veya erkek çocuklarının o pasaportun refakat hanesine kaydı caizdir. Kocasiyle tabiiyet bakımından aynı durumda bulunan karısı hakkında da aynı işlem yapılabilir.

Refakat hanesinde kayıtlı olanlar, pasaport sahibiyle seyahat etmedikleri takdirde o pasaportu kullanamazlar.

Bu pasaportların, sahiplerinin ve varsa refakat hanesinde kayıtlı olanların birer kıta fotoğrafisini ihtiva eylemesi lazımdır.

Harcı:

(Harca ilişkin hükümler mülga: 25/2/1952-5887/126 md.)

Pasavanlar ve benzeri belgeler:

Madde 19 – Pasavanlar veya benzeri belgeler, Türkiye Cumhuriyeti ile hem hudut memleketlerin hudut mıntıkları dahilinde pasaport yerine kullanılmak üzere Türk vatandaşlarına verilir. Bunların şekli, ita tarzı, muteberlik müddeti, kimlere verileceği Türkiye Cumhuriyeti ile alakalı Devletler arasında yapılmış veya yapılacak anlaşmaların hükümlerine uygun olarak İç ve Dışişleri Bakanlıklarınca müştereken tesbit edilir.

Harcı:

Bu vesikalar pasaport harcına değil hususi tarifeleri mucibince resme ve harca tabidir.

Türkiye dışına taşıma yapan ulaşım araçlarının memur ve mürettebatına verilen vesikalar:

Madde 20 – (Değişik: 19/6/1984 - KHK/240; Aynen kabul: 17/11/1984 - 3073/9

md.)

Türkiye karasuları dışına çıkan Türk gemilerinin Türk vatandaşı olan mürettebatına usulüne uygun olarak bölge liman ve deniz işleri müdürlüklerince fotoğraflı "Gemiadamı Cüzdanı",

Havayolu uluslararası ulaşım araçları memur ve mürettebatına anlaşmalarda belirtilen örneğine ve usulüne uygun olarak idarelerince fotoğraflı "Uçak Mürettebatı Belgesi",

Demiryolu uluslararası ulaşım araçları memur ve mürettebatına anlaşmalarda öngörülen yetkili makamlarca Örneğine ve usulüne uygun olarak fotoğraflı "Demiryolu Personeli Kimlik Belgesi", düzenlenir.

(Değişik fıkra: 3/10/2016-KHK-676/11 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7070/11 md.)

Demiryolu personeli kimlik belgeleri, anlaşmalarda öngörülen yetkili makamlarca tasdik edilmedikçe pasaport yerine kullanılamaz. Gemi adamı cüzdanı ve uçak mürettebatı belgesini düzenlemeye yetkili kurum ve kuruluşlar, ilgililerin bu Kanunun 22 nci maddesi kapsamındaki durumlarını yetkili merciden teyit etmek zorundadır.

Gemiadamları ve uçak mürettebatına verilecek belgelerin şekil ve muhtevası İçişleri, Dışişleri ve Ulaştırma Bakanlıklarınca müştereken tespit edilir.

Yabancı gemi, hava ve demiryolu uluslararası ulaşım araçları memur ve mürettebatı, yetkili makamlarca usulüne ve örneğine uygun olarak düzenlenmiş vesikaları ile Türk karasuları ve liman şehirlerine karşılıklı esasına göre giriş çıkabilirler.

Pasaport yerine geçerli vesikaların veriliş şartları:

Madde 21 – (Değişik: 19/6/1984 - KHK 240; Aynen kabul: 7/11/1984 - 3073/10 md.)

19 ve 20 nci maddelerde yazılı vesikaların veriliş sırasında 7, 17 ve 22 nci maddelerin hükümleri tatbik olunur.

Pasaport veya vesika verilmesi yasak olan haller:

Madde 22 – (Değişik: 28/5/1988 - 3463/3 md.)

Yurt dışına çıkmaları; mahkemelerce yasaklananlara, (...) ²⁰ ve terör örgütlerine aidiyeti, iltisakı veya irtibatı belirlenen yurtdışındaki her türlü eğitim, öğretim ve sağlık kuruluşları ile vakıf, dernek veya şirketlerin kurucu ve yöneticisi olduğu veya bu yerlerde çalıştığı İçişleri Bakanlığınca tespit edilenlere (...) ²¹ pasaport veya seyahat vesikası verilmez. Ancak, yabancı memleketlere gitmeleri mahkemelerce yasaklananlar dışında kalanlara, zaruri hallerde Cumhurbaşkanının onayı ile pasaport veya pasaport yerine geçen

²⁰ Anayasa Mahkemesinin 24/9/2024 Tarihli ve E: 2024/112, K: 2024/160 Sayılı Kararı ile bu fıkra da yer alan "...memlekette ayrılmalarında genel güvenlik bakımından mahzur bulunduğu İçişleri Bakanlığınca tespit edilenlere..." ibaresi iptal edilmiştir.

²¹ 4/6/2008 tarihli ve 5766 sayılı Kanunun 16 ncı maddesiyle; bu fıkra da yer alan ", vergiden borçlu olduğu pasaport vermeye yetkili makamlara bildirilenlere" ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

seyahat vesikası verilebilir.²²³

Bu durumda olanların açık kimlikleri (adı, soyadı, doğum yeri ve tarihi, ana ve baba adı ile nüfusa kayıtlı olduğu yer) ve tahdit sebebi, ilgili daireler tarafından mahallin polis makamlarına bildirilir.

İlgili polis makamları da bu bilgileri alır almaz bağlı bulunduğu il emniyet müdürlüğü kanalıyla en seri haberleşme aracıyla yazılı olarak hudut kapısı bulunan emniyet müdürlüklerine, şahsın nüfusa kayıtlı olduğu il emniyet müdürlüğüne ve Emniyet Genel Müdürlüğüne bildirir.

Bunların yurt dışına çıkışları engellenir ve kendilerine pasaport veya vesika verilmez, verilmişse geri alınır.

Birinci fıkrada yazılı makamlar tarafından pasaport verilmesi veya yurt dışına çıkması yasaklananlarla, yurt dışında kalmalarında genel güvenlik bakımından mahzur bulunduğu tespit edilenlerin süreleri dolan pasaportları yenilenmez, kendilerine Türkiye'ye dönmeleri için seyahat vesikası verilir.

Pasaport veya pasaport yerine geçen vesikaları kaybedenlerden, bunu haklı bir sebebe dayandıramayanlarla bulundukları ülkelerden sınır dışı edilmiş olanlara, bu ülkelerden çıkarılış sebepleri gözönünde tutularak pasaport veya vesika verilmeyebilir.

Türk vatandaşlarının seyahatlerinin sınırlandırılması veya yasaklanması:

Madde 23 – (Değişik: 25/2/1981 - 2418/4 md.)

Cumhurbaşkanı, harp tehlikesi veya memleket güvenliğine veya sağlık durumuna dokunan diğer olağanüstü haller dolayısıyla Türk vatandaşlarının yabancı memleketlere gitmelerini kısmen veya tamamen men edebileceği gibi, siyasi ve ekonomik mülahazalarla sadece belli ülkeler için geçerli pasaport düzenlenmesine de karar verebilir.²⁴

Harp tehlikesi, yabancı memleketlerde zuhur edebilecek dahili karışıklıklar veya salgın hastalıklar sebebiyle veya siyasi veya ekonomik nedenlerle dış memleketlerdeki pasaport vermeye yetkili Türkiye Cumhuriyeti makamları, Dışişleri Bakanlığının talimatı veya muvafakati ile Türk vatandaşlarına verecekleri pasaportları, yalnız belli memleketlere gitmek için muteber olmak üzere tanzim edebilirler.

(Mülga üçüncü fıkra: 31/3/2011-6217/31 md.)

Vize itasına yetkili makamlar, vizelerin nev'i ve harçları:

²² 15/8/2016 tarihli ve 674 sayılı KHK'nin 23 üncü maddesiyle, bu maddenin birinci fıkrasına “İçişleri Bakanlığınca tespit edilenlere” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve terör örgütlerine aidiyeti, iltisakı veya irtibatı belirlenen yurtdışındaki her türlü eğitim, öğretim ve sağlık kuruluşları ile vakıf, dernek veya şirketlerin kurucu ve yöneticisi olduğu veya bu yerlerde çalıştığı İçişleri Bakanlığınca tespit edilenlere” ibaresi eklenmiş olup, daha sonra bu hüküm 10/11/2016 tarihli ve 6758 sayılı Kanunun 23 üncü maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

²³ 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nin 23 üncü maddesiyle, bu fıkrada yer alan “İçişleri Bakanının teklifi ve Başbakanın” ibaresi “Cumhurbaşkanının” şeklinde değiştirilmiştir.

²⁴ 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nin 23 üncü maddesiyle, bu fıkrada yer alan “Bakanlar Kurulu” ibaresi “Cumhurbaşkanı” şeklinde değiştirilmiştir.

Madde 24 – (Mülga: 4/4/2013-6458/124 md.)

Giriş vizesinin mahiyeti:

Madde 25 – (Mülga: 4/4/2013-6458/124 md.)

Tabiiyetsizler:

Madde 26 – (Mülga: 4/4/2013-6458/124 md.)

Madde 27 – Yabancıların diplomatik pasaportlarıyla bu kanunda derpiş olunanhususı ve servis damgalı pasaportlara tekabül eden pasaportlarının vizeleri hiç bir harca veya resme tabi değildir.

Giriş Vizesi

Tek bir giriş vizesi:

Madde 28 – (Mülga: 4/4/2013-6458/124 md.)

Transit vizesi:

Madde 29 – (Mülga: 4/4/2013-6458/124 md.)

Madde 30 – 31 – (Mülga: 25/2/1952-5887/126 - e md.)

Çıkış vizesi:

Madde 32 – (Mülga: 4/4/2013-6458/124 md.)

Cezai hükümler:

Madde 33 – (Mülga: 4/4/2013-6458/124 md.)

Madde 34 – (Değişik: 31/3/2011-6217/8 md.)²⁵

Türkiye Cumhuriyeti sınırlarından her nasılsa pasaportsuz olarak girmiş olan vatandaşlara bin Türk Lirasından üçbin Türk Lirasına kadar idarî para cezası verilir. **(Mülga ikinci cümle: 4/4/2013-6458/124 md.)**

Madde 35 – (Mülga: 4/4/2013-6458/124 md.)

Madde 36 – (Mülga: 4/4/2013-6458/124 md.)

Madde 37 – (Mülga: 25/2/1952 - 5887/126 - e md.)

²⁵ 4/4/2013 tarihli ve 6458 sayılı Kanunun 123 üncü maddesiyle, bu maddede yer alan “vatandaşlar ve yabancılara” ibaresi “vatandaşlara” şeklinde değiştirilmiştir.

Madde 38 – (Mülga: 4/4/2013-6458/124 md.)

Madde 39 – 5654 sayılı kanun hariç, 3519 sayılı pasaport kanuniyle ekleri kaldırılmıştır.

Ek Madde 1 – (24/3/1950 - 5654/1 md. ile gelen Ek md. hükmü olup teselsül için numaralandırılmıştır; mülga: 28/5/1988 - 3463/5. md.)

Ek Madde 2 – (19/6/1984 - KHK 240/12 md. ile eklenen 7/11/1984 3073/12 md. ile aynen kabul edilen Ek md. 1 in hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

Pasaport Kanununun uygulanması, pasaportların şekil ve muhtevalarının tespiti ile pasaport ve pasaport yerine geçerli belgelerin düzenlenmesine ait esaslar İçişleri Bakanlığının koordinatörlüğünde Dışişleri ve Maliye ve Gümrük bakanlıklarının iştiraki ile hazırlanacak bir yönetmelikle belirtilir.

Ek Madde 3 – (19/6/1984 - KHK 240/12 md. ile eklenen 7/11/1984 - 3073/12 md. ile aynen kabul edilen Ek md. 2'nin hükmü olup madde numarası Teselsül ettirilmiştir.)

Pasaport Kanununda yer alan harç ve resimler için 492 sayılı Harçlar Kanununun pasaportlarla ilgili hükümleri uygulanır.

Ek Madde 4 – (Ek:28/5/1988 - 3463/4 md.)

Devlet memuru olarak 1 inci, 2 nci ve 3 üncü derece kadrolarda bulunup da Hususi Damgalı Pasaport almaya hakkı olan Devlet memurları ile subay ve astsubayların taşıdıkları unvan ve/veya rütbeleri taşımakla beraber 1 inci, 2 nci ve 3 üncü derece kadroları almadan emekli olan veya ayrılanlardan Devlet memuriyetindeki hizmet süreleri, taşıdığı unvan ve/veya rütbeleri itibariyle bugün Hususi Damgalı Pasaport almaya hak kazananlar emsal alınmak suretiyle bunlara da Hususi Pasaport verilir.

Ek Madde 5 – (Ek: 28/5/1988 - 3463/4 md.; Mülga: 4/4/2013-6458/124 md.)

Ek Madde 6 – (Ek: 23/7/2010-6009/59 md.)

Elektronik pasaportlarda refakate kayıt işlemi yapılamaz, bu pasaportlar temdit edilemez ve müşterek e-pasaport düzenlenemez.

Ek Madde 7- (Ek:17/10/2019-7188/2 md.) (İptal: Anayasa Mahkemesi'nin 3/6/2021 tarihli ve E.: 2019/114, K.: 2021/36 sayılı Kararı ile.)

Geçici Madde 1 – (Ek: 11/5/1976 - 2009/2 md. ile gelen Geçici md. hükmü olup

teselsül için numaralandırılmıştır.)

Halen yabancı ülkelerde çalışmakta olan işçiler için düzenlenen pasaportların geçerlik süresi; süre bitiminde müracaat halinde, ilgili daha kısa süre için uzatılmasını istemediği takdirde, beş yıla kadar uzatılır. İşçinin eş ve çocukları da bu hükümden yararlanır.

Madde 40 – Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 41 – Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

15/7/1950 Tarih ve 5682 Sayılı Ana Kanuna İşlenemeyen Hükümler

1 – 7/11/1984 Tarih ve 3073 sayılı Kanunun geçici maddesi:

Geçici Madde – 2/2/1984 tarihli ve 2977 sayılı İdari Usul ve İşlemlerin Yeniden Düzenlenmesi ile ilgili Yetki Kanunu ile Bakanlar Kuruluna verilen Kanun Hükmünde Kararname çıkarma yetkisi, 15/7/1950 tarihli ve 5682 sayılı Pasaport Kanunu için; adı geçen Kanunla verilen süre bitimine kadar geçerlidir.

5682 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN MEVZUATIN YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHİNİ GÖSTERİR LİSTE

Değiştiren Kanunun/ KHK'nin Numarası	5682 Sayılı Kanunun Değişen Veya İptal Edilen Maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
5654	—	31/3/1950
5887	—	25/2/1952
6770	—	11/7/1956
7154	—	4/7/1958
216	—	12/1/1961
2009	—	26/5/1976
2418	—	27/2/1981
KHK/240	—	9/9/1984
3073	—	20/11/1984
KHK - 253	—	28/2/1986
3280	—	6/5/1986
3463	—	14/6/1988
KHK/378	—	8/11/1989
3868	—	9/3/1993

Değiştiren Kanunun/ KHK'nin Numarası	5682 Sayılı Kanunun Değişen Veya İptal Edilen Maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
4358	—	4/4/1998
5411	14	1/11/2005
5766	22	6/6/2008
5978	13	6/4/2010
6009	13, 14, 15, 18 ve Ek Madde 6	1/8/2010
6216	13	3/4/2011
6217	23, 33, 34, 35, 38	14/4/2011
KHK/656	13	2/11/2011
6253	13	18/12/2011
6360	13, 14	6/12/2012
6462	13, 14	3/5/2013
6458	4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 24, 25, 26, 28, 29, 32, 33, 34, 35, 36, 38, Ek Madde 5	11/4/2013 tarihinden bir yıl sonra (11/4/2014)
6552	13, 14	11/9/2014
6728	14	9/8/2016
KHK/674	22	1/9/2016
KHK/676	17, 20	29/10/2016
6758	22	24/11/2016
7070	17, 20	8/3/2018
7103	13,14	27/3/2018
KHK/700	1, 13, 14, 22, 23	24/6/2018 tarihinde birlikte yapılan Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanlığı seçimleri sonucunda Cumhurbaşkanının andiçerek göreve başladığı tarihte (9/7/2018)
7188	14, Ek Madde 7	24/10/2019
7196	14, 17	24/12/2019
7243	14	17/4/2020
Anayasa Mahkemesi'nin 3/6/2021 tarihli ve E.: 2019/114, K.: 2021/36 sayılı Kararı ile.	Ek Madde 7	14/7/2022
Anayasa Mahkemesinin 24/9/2024 Tarihli ve E:	22	21/11/2024

Değiştiren Kanunun/ KHK'nin Numarası	5682 Sayılı Kanunun Değişen Veya İptal Edilen Maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
2024/112, K: 2024/160 Sayılı Kararı		